

ERVARINGEN MET DE GEELKEEL-GAAILIJSTER (*Garrulax galbanus* "Courtoisi")

Tekst en foto's door Mart Pronk en Lianne Lavertu

Medio mei 2007 kregen wij in onze winkel drie vogels aangeboden 1 roodoorbuulbuul, 1 Chinese-spotlijster en een voor mij tot dan toe onbekende gaailijster. Nou komen er bij ons nog al wat vogelfreaks, maar niemand van deze kennissen had deze vogel ooit gezien. We hebben een foto gemaakt en zijn vervolgens naar Peter Rietveld gereden, een liefhebber van vruchten en insectenetters, voorzitter van Vogelvereniging "Kleur en Zang" in Alkmaar en tevens lid van de gespreksgroep "Vruchten en insectenetende vogels in N-H". Uiteindelijk zijn we er achter gekomen dat we met de Geelkeel-Gaailijster of *Garrulax galbanus* "Courtoisi" te maken hadden en na wat naspeuren op het internet kwamen we er ook achter hoe zeldzaam deze soort is.

Uit de gedragingen van de vogel dacht ik op te kunnen maken dat onze vogel een man was, dus zette ik een advertentie op bekende advertentiesites om een pop te kunnen vinden. Ik liet voor de zekerheid toch ook maar een DNA test uitvoeren door Gendika, iets wat geen overbodige luxe was want mijn man bleek een pop te zijn! Ik had nooit kunnen bedenken hoeveel reacties er binnen zouden komen van liefhebbers uit heel de Benelux en Engeland, maar het waren allemaal mensen die de vogel wilden kopen, maar dat was nu net niet de bedoeling. Uiteindelijk werd ik gebeld door Dhr Offenberg die ook een losse vogel had zitten waarvan hij dacht dat het een pop was en die vanwege het feit dat deze vogels uiterst zeldzaam zijn, het toch beter vond om de vogel bij ons te plaatsen, om te proberen er mee te kweken. Zonder liefhebber als Dhr Offenberg zou ik waarschijnlijk nooit aan een man gekomen zijn, hij dacht met een pop te maken te hebben, maar ook dit bleek na DNA test het tegenovergestelde, dus een man en beter kon het niet uitkomen want nu had ik dus een stel! Bovenstaande bewijst toch maar weer eens hoe belangrijk DNA testen zijn, want volgens mij zijn er ik weet niet hoeveel liefhebbers die wachten tot bijvoorbeeld hun 2 mannen nou eens eieren gaan leggen! Zodra de vogels elkaar hoorden was het feest! Beide hadden waarschijnlijk al in geen jaren een soortgenoot gezien en ik weet niet of het daardoor kwam maar het was liefde op het eerste gezicht en ze konden niet van elkaar afblijven. De hele dag door zijn ze elkaar aan het vlooiën en poetsen, ze krijgen er nooit genoeg van. Elke ochtend als ik het nachthok open zet dan begint het hele ritueel weer van voor af aan en dit is ook zo als ze elkaar even uit het oog verloren zijn, als bijvoorbeeld het mannetje even binnen is wezen eten en het vrouwtje komt hem buiten weer tegen, dan krijg je meteen weer het vlooiën en friemelen aan elkaar.

GEDRAG

Deze vogels staan bekend om hun super sociale gedrag, zoals hierboven al even werd aangehaald, maar ook in de natuur leven en broeden zij in kolonies waarbij de nesten soms maar 1 meter van elkaar verwijderd zijn. Al met al een zeer ongewoon verschijnsel voor gaailijsters welke anders vrij territoriaal kunnen zijn. Zelfs het gedrag tussen twee vogels van hetzelfde geslacht zou je kunnen laten denken dat je met een stel te maken hebt, dus is het noodzakelijk dat je de vogels DNA laat testen om er zeker van te zijn dat je een stel hebt.

Op dit moment hebben we 2 extra poppen zitten in volière naast ons eerste stel en deze worden door het gaas heen door beide vogels van dit stel van meelwormen, wasmotlarven, bessen en andere lekkere hapjes voorzien, dit gaat trouwens ook andersom waarbij ik wel wil vermelden dat vooral de man door de 2 poppen wordt gevoerd.

Het meest bijzondere van deze vogels is overigens wel, dat de stellen welke geen bevruchte eieren hebben, gewoon de jongen helpen grootbrengen van het stel welke wel jongen heeft en daarmee doorgaan terwijl de ouders van deze jongen alweer met een volgend legsel bezig zijn.

Dit is zowel in de natuur als in de volière waargenomen en zelfs jongen welke met de hand zijn opgefokt, kan je bij oudere vogels zetten want ze worden bijna direct door de voor hen vreemde vogels gevoerd. Dit alles natuurlijk wel onder toezicht want het ene stel is wat makkelijker dan het andere.

VERZORGING

Deze vogels zijn in de regel erg gemakkelijk met andere vogels te combineren en zullen bij voldoende ruimte absoluut geen problemen krijgen en/of zoeken met andere bewoners. Doordat de eventuele jongen echter al na 12 tot 14 dagen het nest verlaten is het echter raadzaam om de vogels een aparte volière te geven om te broeden en hun kroost groot te brengen. Deze volière moet dicht beplant zijn met evengoed voldoende ruimte om te vliegen en bij voorkeur met een afsluitbaar nachthok om de vogels in de koude en natte jaargetijden van beschutting te kunnen voorzien, al dan niet licht verwarmd.

VOEDING

Over de voeding van deze soort is nog niet zo veel bekend, in de natuur eten deze vogels afhankelijk van het seizoen een rijke mix van fruit, bessen, zaden en natuurlijk een groot assortiment aan insecten en waarschijnlijk ook bloemknoppen zoals gezien wordt in onze volière, waar vooral de Potentilla het moet ontgelden.

NESTELEN

Van de vogels die in de natuur leven (ongeveer 200 stuks verdeeld over 5 kolonies) is bekend dat ze in hoge bomen broeden, ongeveer 8 tot 10 meter boven de grond en ze hebben een specifieke voorkeur voor de kaneelboom. In de volière hebben ze eigenlijk niet een speciale voorkeur maar ze zitten wel graag wat

verscholen op een plek waar ze alles goed kunnen overzien. Ze maken een redelijk stevig nest een beetje vergelijkbaar met een merelnest en ze bekleden dit graag met wat licht gekleurde bladeren en grassen.

BIJ ONS

Onze vogels zijn gehuisvest in een volière welke een nachtverblijf heeft van 1.25 x 1.50 bij een hoogte van 2.20 mtr en aansluitend een dicht beplante buitenvolière van 1.25 x 2.50 bij een hoogte van 2.00 mtr dus eigenlijk helemaal niet groot. De volière is beplant met Hibiscus, Potentilla, bamboe, klimop, varens en Hosta en natuurlijk hebben we ook wat vermolmde stammetjes en dorre bladeren op de grond om lekker wat insecten en wormen aan te trekken, welke elke dag met veel gescharrel weer door de vogels worden verzameld en aan elkaar gevoerd. Ze stoppen elkaar de hele dag de lekkerste insecten, bessen en andere lekkere hapjes toe, welke ze tussen de bladeren en onder de vermolmde stammetjes hebben gevonden.

DE VOEDING

Onze Courtoisi-gaailijsters worden gevoerd met een mengsel van TOVO universeel 1 op 1 gemengd met AVIAN Delicate-Insectenpate en dit wordt aangevuld met 1

%AVIAN Spirulina (dus 20 gram op 2 kilo) Verder krijgen ze natuurlijk alle dagen meelwormen, pinky's krekeltjes, wasmotlarven, buffalowormen die bepoederd worden met AVIAN Nutriboost of met AVIAN Carmix en krijgen ze ook wat NUTRI-BIRD T16 korrels.

Ook zijn ze niet vies van wat zoetheid en daarom krijgen ze ook regelmatig AVIAN Sunbird-Nectar in een hamsterdrinkflesje aangeboden. Zelfs het dan zo hechte stel maakt dan ruzie om deze gezonde traktatie. Ook lijsterbessen, vuurdoornbessen en vlierbessen worden graag en smakelijk verorberd. We zorgen natuurlijk wel dat ze dit alles afwisselend krijgen, want als je bovenstaande allemaal op 1 dag zou geven dan worden ze natuurlijk moddervet. Tevens krijgen de vogels 3 dagen van de week aaneen gesloten AVIAN Avi'd Or in het drinkwater om besmetting met E-coli en Salmonella te voorkomen.

WAT BRENGT DE TOEKOMST ???

Inmiddels hebben we in België 2 extra poppen kunnen bemachtigen, waarvan er 1 wordt omgeruild met een dierentuin waar ze 2 mannen hebben en welke is aangesloten bij het stamboek van deze soort welke in 2008 de nieuwe naam Dryonastes courtoisi kreeg. Dus in 2009 kunnen we van start gaan met 2 totaal onverwante stellen van deze soort, waarvan er misschien nog 50 bij het stamboek geregistreerde exemplaren in de diverse dierentuinen en particuliere collecties leven.

In 2008 heeft de pop van het eerste stel het ene na het andere nest gemaakt en een aantal eieren gelegd, maar telkens verdwenen deze eieren weer. Zelf denk ik dat de man dit op zijn geweten heeft, dus in 2009 wil ik elke avond de man maar opsluiten en 's ochtends niet eerder los laten dan na een nestcontrole. Dit om zo de eieren om te wisselen voor kunsteieren en dan maar te kijken wat hij met deze eieren doet. Misschien laat hij de eieren wel met rust en kunnen we ze voor het uitkomen wel weer terug leggen, zo niet dan moeten we maar voor een andere oplossing gaan, zoals de eieren onder andere vogelsoorten leggen.

Tevens wil ik vermelden dat het stel dat wij bezitten uitzonderlijk vertrouwelijk is, het voer uit je hand komt halen en onverstoort op het nest blijven zitten al loop je er een halve meter voorlangs. Omdat ook wij niet alwetend zijn, en we elke dag nog leren van andere liefhebbers welke onze winkel weten te vinden, zouden we erg blij zijn met elk idee om onze eieren te kunnen redden en te zorgen dat er in de toekomst met deze vogels gekweekt kan worden, want zeg nou zelf... ZIJN HET GEEN PLAATJES VAN VOGELS ???

